

Umeå kommun

Rektorn vid Botsmarks skola

Beslut för grundskola

efter tillsyn av Botsmarks skola
i Umeå kommun

Tillsyn i Botsmarks skola

Skolinspektionen genomför tillsyn i Umeå kommun under hösten 2012 och våren 2013. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolenheter i kommunen.

Botsmarks skola besöktes av Skolinspektionen den 13 december 2012.

Fakta om skolan

Botsmarks skola ligger fem mil norr om Umeå och tillhör Sävar skolområde. Skolan är belägen vid Sävarån i en naturskön miljö. Botsmarks skola omfattar förskoleklass till och med årskurs 6 samt fritidshem. För skolan ansvarar en rektor som även är rektor respektive förskolechef för Bullmarks skola och förskola samt Bodbyns förskola. Skolan har sammanlagt 39 elever som är indelade i tre klasser. I förskoleklassen går fyra elever, i årskurs 1–3 går 19 elever och i årskurs 4–6 går 16 elever. I huvudsak undervisas eleverna i dessa grupper men samarbete mellan grupperna förekommer dagligen. Förskoleklassen samarbetar även med förskolan. Skolans personal är organiserad som ett arbetslag. På skolan finns två klasslärare och en förskollärare. Det finns även tillgång till resurspersonal som arbetar övrig tid på fritidshemmet. Lärarna har till viss del gemensam mötesordning med Bullmark skola. Skolan samverkar också med Sävar skola när det gäller undervisning i moderna språk. Vidare undervisar lärare från Täfteå skola i musik, slöjd samt hem- och konsumentkunskap. Rektorn ingår i ett ledningsteam tillsammans med skolområdets övriga rektorer samt skolområdeschefen. Skolan har under senaste åren haft flera personalbyten och genomfört omorganisering. Skolan har svårt att få tillgång till vikarier på grund av avståndet till Umeå, vilket begränsar flexibiliteten i verksamheten.

Av skolans sammanställningar av resultat på nationella prov i svenska i årskurs 3 under åren 2010 – 2012 framgår att andelen elever som klarat kravnivån var 83 procent år 2010 (totalt 6 elever), 67 procent år 2011 (totalt 3 elever) och 33 procent år 2012 (totalt 7 elever). I fråga om ämnesprovet matematik visar sammanställningen att andelen elever i årskurs 3 som nådde kravnivån var 83 procent år 2010, 100 procent år 2011 och 86 procent år 2012. När det gäller resultat på nationella prov i årskurs 5 var det 67 procent av eleverna år 2010 (totalt 3 elever) som klarade kravnivån i såväl svenska som matematik. Skolan hade läsåret 2011/12 endast en elev i årskurs 6, resultat på nationella prov i årskurs 5 år 2011 och årskurs 6 år 2012 redovisas därför inte. Skolinspektionen har inte tagit del av någon sammanställning av måluppfyllelse av kunskapskraven på ämnesnivå. Enligt rektor når eleverna de nationella utbildningsmålen i tämligen hög grad.

Helhetsbedömning

Skolinspektionen bedömer att elever på Botsmark skola ges en god grund inför sin fortsatta skolgång. Rektorn verkar för att verksamheten utvecklas tillsammans med den pedagogiska personalen som är ambitiös och målmedveten. Bland annat pågår arbete med att skapa nya mötesordningar, att utveckla skolbiblioteket och att utforma ett likabehandlingsteam. Vidare ingår pedagogen i förskoleklassen i ett gemensamt utvecklingsprojekt inom skolområdet som syftar till att förtydliga förskoleklassens roll utifrån läroplanen.

För skolans lärare är det naturligt att arbeta utifrån gällande styrdokument eftersom den nya skollagen och läroplanen ingick i deras utbildning. Lärarna skriver individuella utvecklingsplaner och skriftliga omdömen som avser elevernas kunskapsutveckling i förhållande till kunskapskraven.

Skolans sammanställning av resultat på nationella prov i svenska under perioden 2010–2012 visar på sjunkande resultat. I skolans dokumenterade kvalitetsarbete läsåret 2011/12 konstateras att få elever klarade kravnivån år 2012 och att en svaghet är läsförståelse. Dock saknas en genomarbetad analys av vad som behöver göras för att förbättra måluppfyllelsen i ämnet. Dessutom framgår inte av skolans dokumenterade kvalitetsarbete på skolnivå elevernas kunskapsresultat relaterat till läroplanens kunskapskrav i samtliga ämnen. Det är angeläget att rektorn ser till att skolans resultat och verksamhet följs upp och utvärderas i förhållande till de nationella målen, för att därmed kunna sätta in adekvata åtgärder för ökad måluppfyllelse. Skolinspektionen bedömer att det systematiska kvalitetsarbetet är ett område som Botsmark skola behöver arbeta vidare med.

Värdegrundsarbete har stor prioritet på skolan mot bakgrund av att det ibland har förekommit hårt språkbruk mellan elever. Det är Skolinspektionens bedömning att skolan arbetar aktivt för att skapa en trygg skolmiljö för eleverna. I sammanhanget vill Skolinspektionen dock framhålla följande. Vid skolan finns ett system med kamratstödjare. Vid tillsynsbesöket framkommer att det finns elever som upplever att det inte är tydligt vilken funktion kamratstödjarna har. Skolverket har i en rapport Utvärdering av olika metoder mot mobbning (2011) framfört betänkligheter kring denna typ av förebyggande värdegrundsarbete. Det är därför angeläget att skolan följer upp och utvärderar användningen av metoden.

Förutom att Skolinspektionen i beslutet pekar på brister i skolans systematiska kvalitetsarbete har det i tillsynen inte framkommit annat än att skolan uppfyller författningarnas krav inom de områden som granskats.

Skolinspektionens ingripande

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Umeå kommun att vidta nedanstående åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast den 15 maj 2013 redovisas för Skolinspektionen.

Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen

Bedömning

Umeå kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen.

- Rektorn måste se till att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete som innehåller uppföljning och utvärdering av elevernas resultat i förhållande till målen och kunskapskraven på skolenhetsnivå i alla ämnen där det finns kunskapskrav. Detta arbete ska dokumenteras.

Motivering

Rektorn ska enligt skollagen ansvara för att utbildningen systematiskt och kontinuerligt planeras, följs upp och utvecklas. Inriktningen på det systematiska kvalitetsarbetet ska vara att de mål som finns för utbildningen i skollagen och andra föreskrifter (nationella mål) uppfylls. Det systematiska kvalitetsarbetet ska dokumenteras.

Tillsynen visar att rektorn verkar för att skolan och utbildningen utvecklas. I intervju med lärare framkommer att de anser att rektorn har god vetskap om det som händer på skolan och att rektorn är lättillgänglig per mail/telefon när hon inte finns på plats i skolan. Samtidigt framkommer att lärarna önskar att rektorn var mer synlig i verksamheten för att ge pedagogisk ledning. I intervju förklarar rektorn att hon strävar efter att vara mer ute i verksamheten under våren 2013.

Vid tillsynen framkommer att lärarna följer upp och dokumenterar elevernas kunskapsutveckling på individnivå. På skolenhetsnivå sammanställs och analyseras resultaten av de nationella proven i svenska och matematik som genomförs i årskurs 3 och 6. I dokumentet Botsmark skola Kvalitet och måluppfyllelse läsåret 2011/12 konstateras att få elever klarade kravnivån på det nationella provet i svenska år 2012 och att en svaghet är läsförståelse. Emellertid saknas en genomarbetad analys av vad som behöver göras för att förbättra måluppfyllelsen i ämnet.

Tillsynen visar att skolan inte har en dokumenterad analys av måluppfyllelsen i samtliga ämnen där det finns kunskapskrav. Rektorn har därmed inte en fullständig bild av skolans samlade kunskapsresultat. Skolinspektionen bedömer

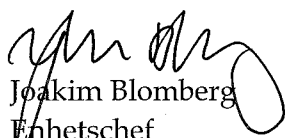
att det systematiska kvalitetsarbetet är ett område som Botsmark skola behöver arbeta vidare med. En systematisk dokumentation av kunskapsresultaten på skolnivå gör det möjligt att se skillnader i resultaten över tid, mellan olika ämnen och mellan flickor och pojkar. Bedömningen av måluppfyllelse får inte inriktas endast på de ämnen där det finns nationella ämnesprov att tillgå. Skolinspektionen betonar vikten av att skolan även följer upp måluppfyllelsen på skolnivå i övriga ämnen kopplat till respektive ämnes centrala innehåll och kunskapskrav. Detta för att möjliggöra en analys av förbättringsområden och för att kunna fatta beslut om förbättringsåtgärder. Resultat och måluppfyllelse, analys och åtgärder enligt ovan bör ingå i dokumentationen av skolans kvalitetsarbete.

Författning

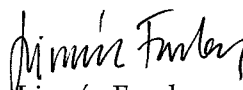
4 kap. 4 – 6 §§ skollagen

I ärendets slutliga handläggning har deltagit utredaren Britta Seeger.

På Skolinspektionens vägnar

Joakim Blomberg
Enhetschef

Linnéa Forsberg
Föredragande

Bilaga:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn i alla kommuner för att granska skolväsendet. Tillsyn genomförs samtidigt i de fristående skolor som finns i kommunen.

Vid tillsynen tar Skolinspektionen ställning till i vad mån verksamheten ger förutsättningar för barn, ungdomar och vuxenstuderande att nå de nationella målen och bedömer om huvudmännen uppfyller de krav som författningarna ställer på verksamheten. Tillsynen fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Förutom att Skolinspektionen bedömer måluppfyllelsen inriktas tillsynen mot tre huvudområden: **Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen samt enskild elevs rätt.**

Varje skola får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar som rör den granskade skolan redovisas. För offentliga huvudmän sammanställs iakttagelser och bedömningar, som rör huvudmannens ansvar för utbildningsverksamheten i kommunen, i ett beslut (kommunbeslut). Kommunens förskoleverksamhet och verksamheten vid fritidshemmen redovisas i var sitt sammanfattande beslut. Fritidshem vid fristående skolor inspekteras i anslutning till tillsynen av den fristående grundskolan. Skolinspektionen ger alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på sakuppgifter i besluten.

Skolinspektionens granskning avser emellertid inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i skolväsendet utan i vilken utsträckning huvudmannen, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Beskrivningarna och bedömningarna i besluten grundas på de dokument som huvudman och skolor lämnat samt på de iakttagelser och intervjuer som genomförts vid besök i verksamheten. Även annan information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts. Skolinspektionen använder olika tillsynsmetoder vilket innebär att besöken vid skolor och verksamheter kan variera avseende såväl omfattningen som av vilka grupper som intervjuas. Vid kommunala förskolor och fritidshem grundar sig inspektionen i huvudsak på intervjuer med personal, föräldrar och ledning.

För den offentliga verksamheten kompletteras alla beslut med en muntlig återrapportering av inspektörerna till företrädare för huvudmannen.

Inom de områden där Skolinspektionen bedömt att det finns brister har huvudman och rektor eller förskolechef ett ansvar för att åtgärder vidtas. Med

anledning av tillsynen ska huvudmannen till Skolinspektionen redovisa vilka åtgärder som har vidtagits i verksamheterna inom den tid och i den ordning som anges i beslutet.

Ytterligare information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).